

nebyla proto obžalovaná zkrácena ve svých obhajovacích právech, a není proto důvodu zmatečnosti čís. 4 Šu 281 tr. ř.

Čís. 2011.

S hlediska Šu 486 písm. c) tr. zák. záleží jen na skutečných okolnostech a poměrech; rozhoduje, zda dotyčná osoba skutečně obchody dlužníkovy samostatně vede; nezáleží na tom, zda je k tomu oprávněna či si to jen svémocně osobuje, zda překročila splnomocnění jí dané, ať výslovně, nebo i jen mlčky, nebo zda jednala bez příkazu.

(Rozh. ze dne 8. června 1925, Zm I 4/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 20. října 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 486 čís. 2 a 486 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Pokud jde o formálněprávní výtky podle čís. 5 281 tr. ř., sluší se zabývatí předně výtkou proti zjištění rozsudku, že obžalovaný byl správcem podniku, že samostatně vedl dlužníkovy obchody. Dříve však jeví se potřeba, zaujati stanovisko k otázce, koho ve smyslu Šu 486 c) tr. zák. považovati je za osobu, dlužníkovy obchody samostatně vedoucí. Přirozený smysl těchto slov, jež nejsou v zákoně blíže vyložena, nasvědčuje předpokladu, že, jak to povaze práva trestního vůbec odpovídá, záleží jen na skutečných okolnostech a poměrech, tudíž na tom, zda dotyčná osoba skutečně samostatně vede dlužníkovy obchody. Naproti tomu není směrodatno, zda je k tomu oprávněna nebo si to jen svémocně osobuje, zda překročila zplnomocnění, dané jí výslovně neb i jen mlčky, nebo zda jednala bez příkazu. »Samostatné« vedení neznamená nic jiného, nežli nezávislost na zvláštním příkazu nebo poukazu dlužníkově, jinými slovy takové počínání, které vychází z vlastního popudu a rozhodnutí pachatele. Co se týče rozsahu »samostatného vedení obchodů« nevyžaduje se, by pachatel vedl samostatně všechny obchody neb obchody určitého druhu; jeho zodpovědnost nastává, když vede samostatně obchody vůbec, bez ohledu na jejich početnost nebo druh, ba i když v jednotlivém případě vedl dlužníkovy obchody samostatně, jen když jeho zásah je v příčinné souvislosti s protiprávním výsledkem. Spočívá-li tudíž podstata samostatného vedení obchodů jen ve skutečných poměrech a nikoli v momentech právních, nepadá při řešení otázky, zda tu jest ona náležitost, na váhu okolnost a netřeba se proto jí ani v tomto případě zabývatí, zda ten, kdo samostatně vede obchody, je také oprávněn ohlásiti úpadek, a zda a pokud má možnost majitele podniku k tomu donutiti.

Z toho, co uvedeno, vyplývá, že pro posouzení otázky samostatného vedení dlužníkových obchodů nelze považovati za směrodatny předpisy živnostenského řádu, jak stížnost mylně za to má, dále, že není potřebí ani formálního zplnomocnění se strany dlužníkovy, opravňujícího k sa-

mostatnému vedení obchodů, ani udělení prokury, ani jinakým způsobem uděleného oprávnění k podepisování firmy, aniž se konečně vyžaduje, by oprávnění k zastupování dlužníka oznámeno bylo živnostenskému úřadu. Stačí proto v tomto případě plně skutečnost, že obžalovaný skutečně vedl obchody své manželky jakožto majitelky podniku. To bře nalézací soud také za prokázáno a uvádí jako prameny svého poznání údaje obžalovaného, svědectví Borise A-e a seznání správce úpadkové podstaty.

Tímto stanoviskem jest odňata půda námitce stížnosti, že obžalovaný nebyl oprávněn k samostatnému vedení podniku, nýbrž, že dostal k tomu od své manželky plno moc teprve dne 11. prosince 1923. Neboť, jak vytčeno, nezáleží na oprávněnosti, nýbrž směrodatným jsou jen skutečné poměry, totiž skutečné obstarávání obchodů, bez ohledu na to, zda jest k tomu dán i základ právní. Vedl-li obžalovaný samostatně obchody manželčina podniku, stihala ho dle prvního a druhého odstavce Šu 486 c) a Šu 486 a) tr. zák. zákonná povinnost, pořídit rozvalu o stavu jmění v předepsané době a vésti obchodní knihy tak řádně, by poskytovaly přehled o stavu jmění. Této povinnosti obžalovaný nedostal a proto byl právem uznán vinným přečinem podle Šu 486 a) tr. zák.

Čís. 2012.

Zkrácení eráru na poplatku z převodu nemovitosti a obce na dávce z přírůstku hodnoty udáním nižší kupní ceny není podvodem (§ 197 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 8. června 1925, Zm II 175/25).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Františka M. a Jana M. do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 24. listopadu 1924, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, podle Šu 290 tr. ř. též ohledně Jana a Františky D-vých a sprostil obžalované z obžaloby.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti obžalovaných Jana a Františka M-ů, dovolávající se důvodů zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a), 9 b) a 10 Šu 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění již s hlediska důvodů zmatečnosti čís. 9 a), pokud uplatňuje, že v tomto případě jde o zatajení pravé kupní ceny před úřady, příslušnými k vyměření převodního poplatku, pokud se týče dávky z přírůstku hodnoty, kteréžto zatajení nespadá pod předpisy o podvodu, nýbrž zakládá jen přestupek důchodkový. Nemůže býti pochybno, že zjištěné jednání stěžovatelů zahrnuje v sobě jak po stránce objektivní, tak ve směru subjektivním veškeré zákonné známky skutkové podstaty podvodu, a to vzhledem k výši zamýšlené škody podvodu zločinného. Dle rozsudkových zjištění ujednal obžalovaný Jan M. v zastoupení a za souhlasu svého syna Františka M. počátkem roku 1922 s manželou Ja-